

WHO NABÁDÁ ZVÝŠIT ÚSILÍ V POTLAČOVÁNÍ RAKOVINY

Bez většího zájmu proběhl 4. února Světový den rakoviny. Evropská úřadovna WHO připomněla, že denně se zjistí rakovina u 13 100 lidí a 6 000 lidí denně na rakovinu zemře. Ředitel WHO EURO dr. Kluge prohlásil, že region, ve kterém by byla rakovina výjimkou, je snem; skutečnost je bohužel jiná.

Pro zlepšení situace vypracovala WHO soubor řešení založených na důkazech, na nákladově efektivních postupech a opatřeních dosažitelných na národních úrovních. Měly by být nabídnuty politikům. Řešení se týká celé problematiky zhoubných nádorů od prevence ačasné diagnózy, přes léčení po paliativní péči.

V dokumentu se zdůrazňuje, že pro potlačování rakoviny je klíčovou cestou prevence. Je dokázáno, že až 30 % případů je způsobeno konzumací alkoholu a tabáku. Zdravá volba se často pokládá za výlučně individuální zodpovědnost; jednotlivci opravdu dokáží sami dělat kroky ke snížení rizik, politici ale musí vytvořit prostředí, které zdravou volbu lidem umožní a usnadní. Politika podporu zdravé volby často podceňuje.

Prevence, včasná detekce, diagnóza, léčení rakoviny a přežívání jsou často ovlivněny nerovnostmi. V severských státech je riziko rakoviny 3krát vyšší než ve střední Asii, přesto jsou zde šance na vyléčení 2,5krát vyš-

ší. Je to důsledek rozdílné dostupnosti kvalitní diagnózy a léčení.

Prohlášení WHO nakonec konstatuje, že většina národních prostředků je určena k léčení rakoviny, zatímco prevence, časná diagnostika a paliativní péče jsou podhodnoceny. Jsou to oblasti, ve kterých vlády a politici musí kontrolu rakoviny zlepšit.

Dodejme, že v době koronavirové pandemie jsou to slova mířící do budoucnosti, snad ne příliš vzdálené. Po překonání pandemie se prevenci nádorů a dalších vážných chronických chorob bude muset věnovat víc úsilí než dosud. Bez toho by se příští pandemie musela řešit se stejnými těžkostmi jako dnes.

World Health Organization [Internet]. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2021 [cited 2021 Mar 5]. WHO/Europe launches ambitious initiative seeking to reduce lives lost to cancer. Available from: <https://www.euro.who.int/en/health-topics/noncommunicable-diseases/cancer/news/news/2021/2/who-europe-launches-ambitious-initiative-seeking-to-reduce-lives-lost-to-cancer?>

Jaroslav Kríž